

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Црне Горе на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње до франка у злату, на по године 10 франка у злату.
Прешлаша се Армија само у годишњим и полугодишњим ратовима и долаже у најријед.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за иностранство 25 гари.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service.
On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA, Cetigné, Monténégro.

L'abonnement pour le pays 8; pour l'Autriche-Hongrie 12 Perpers; pour tous les autres pays 20 francs par an.
La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans toutes les agences de publicité.

Претплата се шаље само Администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње.

Донеси се шаљу Уредништву; — Рукописи се не враћају.

Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број до пет цифара из петит слова по 4 пара, гармона слова 6 пара; цицера слова 8 пара — за први пут, а за сваки даљи пут у пола од горње цијене. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер — Осим најријед чланешне цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија.

Издаје суботом

Уредник и одговорни уредник: Вељко Милићковић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ НИКОЛА I

по милости БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Послова, ријешили смо и рјешавамо:

да се Сави Т. Ракчевићу, писару капетаније липовске, на основу чл. 27. закона о чиновницима грађ. реда, огласи мјесто управљенима.

Наш Министар Унутрашњих Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 27. октобра 1914. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Послова,

Саво П. Вулатић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Послова, постављамо: Алексу Љумовића, досадашњег поштара-телеграфисту цетињске поштанско-телеграфске станице, за поштара телеграфисту у подгоричкој поштанско-телеграфској станици, по службеној потреби; а Милована Бошковића, досадашњег поштара-телеграфисту подгоричке поштанско-телеграфске станице, за поштара-телеграфисту у пећкој поштанско-телеграфској станици, по молби — задржавајући им обједињени досадашњи чиновнички ранг и плату.

Наш Министар Унутрашњих Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 15. новембра 1914.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Послова,

Саво П. Вулатић с. р.

Листа губитака

Рањени официри: Новак Радов Вучетић и Ђуро В. Милачић.

Из баталиона Граховског

Поинули војници: водник Јеремије Ф. Ковачевић; Перо Радов Јаничић, Јован Милићев Булаић, Крсто Илин Вучетић, Мато Николин Кујачић, Стојан Тричков Антуновић, Петар Попов Вукаловић.

Рањени војници: Јошо Милићев Булаић, десечар Ђуро Лучин Булаић; Бетко Тодоров Булаић, барактар Пео Матов Булаић; Крсто Станков Булаић, Мирајло Николин Булаић, Лука Бошков Булаић, Јован Лучин Булаић, Косто Станков Булаић, водник Вуксан Јов. Андријашевић; Марко Стеванов Андријашевић, Стеван Драгов Јаничић, Петар Ђорђевић Јаничић, Антон Киков Булаић, Јован Драгов Булаић, Петар Јаковов Вујачић, Крсто Јованов Косовић, Мато Васов Срдановић, Митар Андрић Нешковић, Раде Дукин Вуичић, Јован Радов Лалић, водник Јован Тодоров Јовичић; Гојко Обр. Булаић, Митар Јов. Вујачић, Милош Јованов Шегрт, Борница Богданов Кисин, Радован Ник. Видовић, десечар Јован Т. Ковачевић; Јевто Т. Ковачевић, Благоје Лазарев Ковачевић, Јован С. Ковачевић, Машо М. Булаић, Милош М. Кујачић, Симо М. Вујачић.

Из баталиона Петрушинског

Поинули војник: Саво Ђорђ. Никић. Рањени војници: Петко М. Шарановић, Ђуро М. Шарановић, Радован П. Шарановић, наредник Крсто П. Шалетић; Живко Г. Симоновић, Гајо Ђ. Вуковић, Ђорђевић Ј. Групоковић, Драго А. Лалевић, Јовица Ј. Лалевић, Рако К. Богичевић, водник Томо М. Зотовић; Ђоко Ј. Стојић, Ђуро Ј. Ивановић, Никола Ђ. Батрићевић, Ђоко П. Шкерковић, Ђоко Л. Ђуровић, Ђоко С. Поповић, Јанко Б. Ђуровић, Велиша П. Ђиповић, Милош М. Ђуровић, Спасоје Р. Ђуровић, Милосав Ј. Богетић, Мирко Р. Шутовић, Радоица М. Поповић, Вукале П. Симоновић, Лука А. Симоновић, Тодор Т. Вуковић, Божо М. Жувић.

Из баталиона Вражегрмског

Поинули војници: Милован М. Милачевић, Радован З. Станишић.

Рањени војници: Ђуро П. Милатовић, Лука М. Лучић, Блажо М. Станишић, Петар П. Перовић, Спасоје М. Перовић, Коста М. Перовић, Живко Б. Миљевић, Гаврило М. Станишић, Радован М. Станишић, Стеван М. Поповић, Перо В. Рачевић; водник Милић Б. Станишић; Илија П. Милатовић, Новак В. Милатовић, Секуле Р. Вуковић, Перо М. Перовић, Стеван Ј. Вуковић, Тодор Г. Миљевић, Марко Ш. Перовић, артиљерист Блажо Милатовић.

Из баталиона Цуцког

Рањени војници: Шћепан Ј. Кривокапић, Видак М. Стевовић, Ђуро Зрнов Перовић.

Из баталиона Ускочког

Рањени војник: артиљерист Мирко Требежанин.

Из баталиона Пјешивачког

Поинули војник: артиљерист Милун Гаврилов Контић.

Рањени војник: артиљерист Перо Горчинов Стриковић.

Из баталиона Никшићског

Рањени војник: арт. наредник Марко Гр. Рогановић.

Из баталиона Опутно-Рудинског

Рањени војник: Мујо Н. Комненић.

Из батал. Рудинског-Трепачког

Рањени војници: Јован Вуков Вујовић, Шћепан Р. Јововић.

Из појединих батерија

Рањени војници: Јаков И. Остојић, Мирко М. Милачић, Лука Д. Вуичић, Пајо Б. Вуичић, Марко Р. Рогановић, Костадин К. Тадић, Милан Ђ. Пеовић, Милосав Ш. Вуковић, Душан Б. Ђурђевић, Симо Мижушковић, Бајо Јакшин Ђукановић.

Из баталиона Горњо-Зетског

Рањени војник: Перо Стијовић.

Из баталиона Планино-Пивског

Рањени војник: Ђорђевић Игњатов Блечић.

Број Р. 11003. О. 2310. Из канцеларије Краљ. Министарства Војног, 10. новембра 1914. године, Цетиње.

Школске објаве

У разним ученичким питањима увукла се код нас неподесна пракса, да се ученици или њихови родитељи обраћају својим молбама непосредно Министарству Просвјете.

Како се Министарство не може да ослони на исказе садржане у молбама, то је оно приморано, да у сваком поједином случају, тражи обавјештење и мишљење надлежне школске управе. — услед чега се догађа, да су тако упућене молбе подвргнуте дугој и споријој процедури него оне, које су директно на надлежне школске управе упућене.

У интересу што брже отаљавања посла, Министарство овим упућује родитеље и саме ученике, да своје молбе не шаљу никако непосредно Министарству него увјек преко надлежне школске управе, која ће сама испитати и ријешити молбу или ће је у сумњивом случају спровести Министарству са својим образложењем и мишљењем.

Број 4700. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, 9. новембра 1914. год., Цетиње.

Предавања у Држ. Нижој Гимназији у Никшићу, почињу 8. децембра о. год.

Упис ученика вршиће се 1., 2. и 3. децембра о. год.

У први разред гимназије примају се они ученици-це, којима није мање од 10 ни више од 14 година, који су свршили четри разреда основне школе с добрим успјехом, а који уз то положе пријамни испит из вјеронауке, српског језика и рачуна. Сваки од ових ученика треба да донесе крштеницу и свједочанство из основне школе.

Пријамни ће се испити примати одмах по упису, а накнадни и поновио 4. и 5. децембра о. год.

Ученици првог разреда плаћају 4 перпера на име уписнице, остали по 5 пер-

пера, а сви осим сиромашних по 2 перпера на име ђачке библиотеке.

Бр. 184. Из канцеларије управе Држ. Ниже Гимназије у Никшићу, 13. новембра 1914 год. 1,4

ОБЈАВА

На приједлог г. Министра Финансија и Грађевина Краљ. Министарски Савјет ријешењем од 27. т. м., број 493, а на основу чл. 13. закона о царинској минималној и максималној тарифи одобрио је да се петролеум, бензин, жигиче, обућа, шећер, кафа и сви јестиви артикли увезени из које било државе царине по минималној царинској стопи. Сва, пак, жита и брашна раније су потпуно ослобођена царине, пореза и општинских такса.

Циљ ове олакшице од стране Краљ. Владе у томе је, да се изађе у сусрет народу те да му се олакша куповица истих артикала.

Објављујући горње заинтересованима, а да би се ова циљ у исти постигла, препоручује се увозицима (трговцима), да ове повластице не би употријебили само на своју корист, него на корист народа. У колико, пак, код појединих трговаца ове повластице не би имале утицаја на смањење цијена тим артиклима (о чему ће ово Министарство преко свих власти водити строги надзор) Министарство Финансија ће у таквом случају издати наређење, да се односни трговац задужи максималном царином на ове артикле.

Број 9147. — Из канцеларије Пореско-Царинске Управе Кр. Мин. Финансија и Грађевина, 29. октобра 1914 г., Цетиње. (23)

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Његово Краљ. Височанство Књаз Петар, Командант Ловћенског Одрода, допутовао је службеним послом на Цетиње.

— Г. Маркиз Патерно, секретар овдашњег италијанског посланства вратио се са госпођом Маркизом на Цетиње.

Цетиње, 15. новембра.

Непријатељ најда већ пет дана енергично на један дио Санџачке војске на десној обали ријеке Лима, али сви су ти напади не само одбивени, већ је јуче у јодне наша храбра војска предузела офанзиву и непријатеља натјерали на одступање ка Вишеграду.

Непријатељ је овим најадима хтио да раздвоји црногорску војску од српске војске, које се боре раме уз раме, али у томе није успио благодарећи храбрости наших војника, ма да је непријатељ био надмоћнији.

У овим његодновним борбама непријатељ је имао огромне губитке: преко 600 мртвих и рањених и око 100 заробљених. Наши губитци су мали: 10 мртвих и 23 рањених.

Овдашњи Царско-Руски Војни Агент, г. генерал Н. Потапов, примио је ова службена саопштења:

Петроград, 12 новембра, 11 с. 23 м. ноћу.

Бојеви под Лођом још се продужују. Веће масе Нијемаца које су продрле 7. новембра у рејон Стриков—Брезин—Кољушки—Рогов—Тушин, притијешњене са свих страна наших војскама, напрежу све силе да се пробију на сјевер. На простору на југу од станице Кољушки само лутају растројени непријатељски дје-

лови. Ми смо заплијенили ратног плијена и тешких и лаких топова.

Ток боја у Ловичу био је за нас 11 новембра повољан.

Бојеви на фронту Ченстохов—Калиш исцпадају у корист наших војска.

Иза карпатских преграда, наше војске заобиле су знатне аустријске силе у рејону станице Мезо-Лаборц; у том рејону заробљен је 1 генерал, 40 официра и 3500 нижих чиновна, затим су заплијењена 3 железничка воза и митраљеви.

На улазу у мађарску равницу, ми смо заузели варош Хомони.

Петроград, 13 новембра, 1 с. 40 м. по поноћи.

На кавкаском фронту у ерзерумској равници, ародужили смо гоњење разбијених главних турских сила; при том смо задобили велики плијен, много оружја, муниције и одјеће. Пут којим одступају Турци, засијан је лешевима смрзлим војника.

Разбијене турске војске, по једногласном казивању заробљеника, хитају да се склоне иза ерзерумских утврђења.

У осталим правцима није било значајнијих промјена.

Петроград, 13. нов. у 6 50 у вече. Битка код Лођа продужава се свим повољно за нас. Напрезања Нијемаца иду за тим да олакшају одступање својим корпусима, који су се пробили пут Брезина и који се сада повлаче у рејон Стрикова уз најнеповољније услове за њих.

На аустријском фронту наша се акција успјешно развија. У бојеви-ма 12. новембра заробљено је до 8.000 Аустријанаца, рачунајући у тај број два јуна јука са свима официрима и старјешинама.

Овдашње Француско Посланство саопштава:

Дан од 11. новембра био је нарочито миран. На југу од Ипра индијске трупе су претеле од непријатеља шанчеве који су им били одузети у очи тога дана у вече, и заробили су велики број војника, међу којима више официра; отели су осим тога три митраљева и један мортир за бацање мина.

Напредовали смо мало код Берн-о—Бак-а и у Аргоњи.

Овдашње Енглеско Посланство саопштава:

Лондон, 13. нов. Енглески аероплани улетјели су до 200 километара у њемачку земљу преко брдовитих предјела, а при рђавом времену. Оштетили су Цепелинову фабрику у вароши Фридрихсхафену на Боденском језеру.

Енглеске трупе које су дошле из Индије, заузеле су варош Басру, која лежи у Арабији близу мјеста гдје се састају ријеке Тигрис и Еуфрат. За енглеске интересе биће Басра од великог значаја.

ТЕЛЕГРАМИ

Крагујевац, 13. нов. У току 11. нов. продужени су бојеви на фронту Лазаревац—Мионица; нарочито су били упорни бојеви на лијевом крилу овога фронта и на положајима југоисточно од Лазареваца. Ови бојеви нијесу до сада дали

пресудног резултата. Истога дана вођена је код Рогачице успјешна борба са једном непријатељском колоном. На десној обали Дрине западно од Мокре Горе није било озбиљних сукоба са непријатељем. На осталим фронтовима није било ничега значајнијег.

Крагујевац, 14. нов. У току 12. нов. водили су се озбиљни бојеви на линији Лазаревац—Маљен на крајњем крилу. Услед велике бројне надмоћности непријатељеве, наше су се трупе повукле на прву позадњу одбранбену линију. У центру имали смо успјехе, одбивши непријатељеве нападе и одбавивши непријатеља код Лазареваца. Послије вишедневних упорних бојева на предњим положајима југозападно од Лазареваца, наше су се трупе повукле на главну линију одбране. На десном крилу водили су се упорни бојеви у којима смо имали успјехе. Услед појаве јаким непријатељских снага са сјевера и сјеверозапада, наше трупе са линије Косјерић—Бајина Башта—Мокра Гора повукле су се на повољније положаје.

Крагујевац, 14. новембра. Један мађарски коресподент саопштава у италијанском листу „Трибуни“ да је успио да копира званичне податке у министарству војном у Пешти о аустријским губитцима у рату са Србима. До 19. октобра погинуло је 37.647 војника и 791 официра; рањено је 90.736 војника и 2.219 официра; нестало је 17.087 војника и 118 официра; укупно аустријски губитци у људима износе 148.590.

Крагујевац, 14. нов. 12. нов. око 5 часова по подне, један непријатељски извиднички моторни чамац зауставио се на ушћу Колубаре и из њега се искрцали на нашу обалу 2 официра са 7 морнара. Једно наше стражареће одјељење смјело је напало ову непријатељску групу; заробило 1 официра и 2 морнара, а остало побило и чамац бомбама уништило.

Петроград, 11. новембра. Колико су њемачка званична саопштења поуздана, види се из једног комуника пруског главног штаба који тврди да су Руси заузели 6. нов. нека пољска утврђења са топовима без послуге. Ово саопштење се односи на редуту код села Пширова, коју је у ноћи од 3. нов. заузела чета сибирског пука под командом капетана Осипова послје борбе. Сјутрадан је непријатељ управио на редуту жестоку ватру из својих хаубица и понављао кроз пуна четири сата своје нападаје да поново заузме редуту, али су њемачке трупе биле приморане да одступе. Простор на ширини од 400 метара представљао је само једну огромну гомилу њемачких љешина. Послије вруће борбе, редута је остала у нашим рукама. (Вјестник.)

Лондон, 11. новембра. Заузеће велике луке Басре од стране комбинованих енглеских и индијских сила, имаће велики утицај на Истоку, значећи пропаст њемачких намјера на турском земљишту, тим више што је Басра била изабрана за крајњу станицу багдадске железнице. (Рајтер.)

Бушир, 11. новембра. У Мохамер је стигло изасланство првака из Басре, у пратњи Енглеца, да јави да су Турци из Басре и Багдада побјегли уз ријеку Тигар са остатцима својих трупа које су избјегле поразу од стране енглеске експедиције с југа, која је заузела Фао и затим одбила Турке из утврђених позиција на 9 миља од Фао. (Рајтер.)

Париз, 11. нов. Код Бетенкура сјеверо-западно од Вердена, Французи су одбили један њемачки на-

падај и одбили су њихову молбу да се прекине ватра за неко вријеме. (Радиотел. извј.)

Лондон, 12. нов. Сви су савезнички извјештаји оптимистички. Индијске су трупе у сјеверној Француској повратиле неколико ровова, заробиле три њемачка официра, стотину војника, једну хаубицу, 3 митраљеза. Енглези су нанијели Нијемцима озбиљне губитке код Зебрижа. Између Ипра и Сјеверног Мора није било никаквих напада, али су савезници задобили терена између Ланса. Французи су лагано напредавали код Бери о Бака у Аргони. На сјеверо-истоку су одбили непријатељске нападе.

Петроград, 12. новембра. Вијест „Frankfurter Zeitung-a“ од прошле суботе да су Персијанци и Курди у Табризу организовали пљачке по вароши и убили више од 2000 Руса, — потпуно је измишљен. У Табризу влада потпун мир. Присуство довољне војне снаге за одржање реда, чине немогућим овај догађај. (Вјестник.)

Берлин, 12. новембра. Према званичном саопштењу енглеског адмиралитета од 10. новембра, подморски брод бр. 18. потопљен је. Потопио га је један енглески извиђачки брод на сјеверној обали Шкотске. Према једној вијести Рајтерове агенције, контраторпиљер „Дачи“ спасао је три официра и 23 човјека од посаде. Један човјек се удавио.

Софија, 12. нов. Представници сила тројног споразума посетили су јуче предсједника владе г. Радослава да му изјаве своје задовољство поводом изјава, које је учинио у Собрању и које су они одмах доставили својим владама.

Париз, 12. нов. 11 сати у вече. Службено саопштење: Дан протекло мирно. Никакве промјене на цијелом фроту (Хавас).

Лондон, 12. нов. Британски адмиралитет саопштава да је један енглески стражарски брод потопио једну њемачку обалску подморску лађу. (Нар. извј.)

Лондон, 13. нов. У Источној Африци енглеске су трупе биле послате да заузму извјесну варош на њемачкој обали, у којој према нашим обавјештењима није било многе њемачких трупа. Кад су се наше трупе биле искрцале 2. новембра и кад су се приближиле вароши, онда се тек видјело да је њемачких трупа било много више. Наше су трупе биле приморане да се поврате и да се укrcају на лађе, очекујући припреме за даље операције. Наши губитци износе 800 људи.

Петроград, 13. Новембра. *Руси су одржали сјајну побједу над Нијемцима код Лођа. Заробили су цио један корџус са артиљеријом и комором. Борба још траје. Још један корџус је ойкољен.*

Лисабон, 13. новембра. *Конгрес је једногласно усвојио ријешене министра предсједника, дајући Португалу право да узме учешћа у рату, у љави час, према одређењима савезног уговора са Енглеском.* (Радиотелеграфски извјештај.)

Лондон, 13. новембра. Адмиралитет објављује да су енглески ратни бродови жестоко бомбардовали све тачке од војног значаја у Зебрижу. Њемачки отпор је био слаб, а величина штете је непозната. Ратни бродови су се вратили у добром стању. (Радиот. извјештај.)

Париз, 13. нов. Г. Пишон, бивши француски министар спољних послова, пише у листу „Le Petit Journal“: Изгледа невјероватно да Румуни, Грци и Бугари не разумију да су њихови интереси исти који и Русије, Француске и Енглеске

и да само ови могу остварити њихове националне идеале. Кад би политика ових земаља зависила једино од јавног мишљења, њихове владе би друкчије поступале. Жели да дође до споразума између народа и влада. (Нар. извјештај.)

Петроград, 13. нов. Влада покрајине Бранденбург наредила је своје становништву да штеди хљеб. (Вјестник.)

Петроград, 13. нов. Академија Медицине у Паризу изразила је Руском Цару своје дивљење ради наредбе којом је укинуо продају спиритуозних пића. (Вјестник.)

Париз, 13. новембра. „Биљтен Војске“ пише да ових посљедњих шест недјеља Нијемци чине нечувене напоре да заобиђу лијево крило, али њихови напори нијесу уродили плодом. (Нар. извјештај.)

Петроград, 14. новембра. За вријеме садашњег рата више наших пјешадијских пукова остали су више од педесет дана, дању и ноћу, на положајима у првој борбеној линији, узимали учешћа и освајали на јуриш одлично грађена утврђења; марширали су пјешце непроходним путевима по хиљаду врста. Свуда се руски војник показао на висини колосалног напора који изискује модерни рат. Сада су наше трупе очврсле у напорима и непрекидној борби, и руска офанзивна снага сада је силнија него што је икада била. На примјер, наша четврта стрељачка бригада заробила је више аустријских војника него што је она сама имала бајонета при поласку у рат. Та иста бригада отела је ту скоро најжешћом борбом један важан и врло јако утврђен положај у Карпатима (Вјестник.)

Вашингтон, 14. новембра. Генерал Бланк напустио је јуче варош Мексико, које су заузеле трупе генерала Запате.

Лисабон, 14. нов. Свијет је манифестовао пред парламентом за Енглеску, Француску и Белгију.

Драч, 14. нов. Делегати Есад Паше и побуњеника састали су се између Шијака и Тиране 9. нов. По томе је депутација побуњеника отишла у Драч да поднесе своје услове. Побуњеници нарочито траже да се опозове Есад паша и да се опозове управник полиције кога је у Тирану послао Есад паша, и да се смјеста пусте на слободу сва ухапшена лица. Постоји нада да ће се сукоб изравнати на миран начин. (Нар. извј.)

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Подгоричке основне школе. — Пишу нам из Подгорице: У овдашњим основним школама ушколовало се за ову 1914.—15. школску годину:

а) у мушкој школи: У I разреду 191 ученик; у II разреду 168 ученика; у III разреду 66 ученика; у IV разреду 61 ученик. Свега 486;

б) у женској школи: У I разреду 77; у II разреду 54; у III разреду 25; у IV разреду 11. — Свега 167.

Дакле, свега ушколовано 653 дјецe.

Ф. М. П.

Примјер за похвалу. Јован Вучинић с породицом, чији је члан био пок. Павле Вучинић, који је као одличан патриота и Србин погинуо од дивљих Арнаута у нашем крвљу окупаном Скадру, — приликом свог крсног имена Митрова-дне, почастили су све рањенике и болеснике у болници „Војни Стан“ са разним слаткишима, коњаком и дуваном.

На овом дару рањеници, болесници и економат болнице братски захваљују пријерној српској породици.

Из економ. бол. „Војни Стан“, бр. 233.

Није погинуо. Петар Перуновић, познати српски народни гуслар о коме се била проијела вијест да је погинуо, моли нас да јавимо да је жив и да се налази у резервној болници у Крушевцу као рањеник. Рањен је код Лознице на Гучеву на три мјеста у десно раме као водник једне получете.

Тражи се. Павле Вуковић, њак другог разреда друге београдске гимназије, стар 13 година, није се никако јављао својим родитељима од Спасова-дне. Моли се свако ко би о поменутом што знао, да то јави уредништву овог листа или официру Саву Миркову Вуковићу у Предиш (Бјелице).

Званични огласи

Објава. Дана 14. децембра т. год. у канцеларији ове управе одржаће се јавна лицитација закупа издавања хране осуђеницима Централног Казненог Завода у Подгорици за 1915 годину.

Закупник је обавезан дати гаранцију у износу од 2000 (двје хиљаде) перпера у готовом новцу, а у непокретностима 4000 (четири хиљаде) перпера.

Позивају се сви они, који би вољни били лицитирати, да се означеног дана пријаве у 8 сати прије подне.

Уговор и пропис хране може се добити на прочитање сваког дана за вријеме канцеларијских часова.

Да се дозволи лицитирати обавезан је сваки лицитант поднијети овој Управи тражену гаранцију у готовом новцу или хартијама од вриједности, а за непокретности докуменат да је осигурана и слободна од друге залогe.

Број 747. Из канцеларије Управе Централног Казненог Завода, 9. нов. 1914. Подгорица. 1,3

Обзнана. Дана 13. октобра 1914 г. нађен је један љеш код Старе Мостине на Рибничка Врела.

Судском истрагом није се могло пронаћи ко је био онај, чији је љеш ту нађен, а судско-љекарским увиђањем утврђено је: да је љеш лежао у једној пећини, окренут леђима к уласку пећине, покривен једним старим бијељем; на истом су нађене црне чараше у пола раздрте; обучен у једну стару женску котулу; сви мускули с главе отпали су, те се по лицу и коси није могло познати да ли је љеш мушки или женски, нити се, пак, ни приближно није могло утврдити, у које је доба старости био; по роби и полним удовима утврђено је, да је љеш женског пола; кад је приступљено ближем прегледу, љеш је сав распао, те се није могло констатовати, да ли је смрт наступила природно или насилно; према горњем налазу, да се закључити, да се љеш ту налазио, од прилике прије један и по мјесец дана.

Пошто се не зна ко је био онај, чији је љеш ту нађен, то се на основу судског рјешења од данас, број доњи, а сходно пропису потоње алинеје § 59. закона о суд. пост. у крив. дјелима овим чини ова обзнана и позива се свако, ко би што о поменутом љешу знао, да о том обавијести овај Обласни Суд.

Број 752. V—1914—104.

Подгорица, 10. новембра 1914 г.

— Краљ Обласни Суд —
за предсједника, — судија,

1,3

П. А. Пејановић.

Службени огласи

Објава. Позива се овим власник изгубљених 20 (двадест) перпера, које је као нађене предала овом суду Кр. Обл. Управа, да се до 15. децембра текуће године пријави овом суду са доказима о својини над новцем, послје чега ће му новац поменути уручен бити чл. 84. оп. им. зак.

Број 128. 49—1914.

Цетиње, 12. новембра 1914 год.

— Краљ. Обласни Суд —
пред. Алекс. К. Матановић.

(бр. 574, 1,2)

Приватни огласи

Нашем нигда непрежаљеном јединцу сину, од-
носно брату

† **МАРКУ С. МИЈАТОВИЋУ**

који погibe јуначки у прве редове бораца у крвавој боји на Добром-Пољу код Калиновика 22. септембра ов. год., држаћемо парастос 17. новембра тек. год. у храму св. Симеона у Загарацу, те са овим извјештавамо наше сроднике и пријатеље

Загарац, 4. новембра 1914.

Ожалошћени: отац **Саво Ђуров Мијатовић**;
сестре: **Марица** и **Маре**. (бр. 569. (1,1))

ПОМЕН

У сриједу 19. овог мјесеца тек. год. одржаћемо четрдесето-дневни парастос у храму св. Госпође у Ман. Морачи у 10 сати прије подне нашем никад непрежаљеном мужу односно оцу

† **НОВАКУ М. ЈАНКЕТИЋУ**

који у најљепшем добу свога живота, витешки погинуо на бранику српскога имена од аустријског олова у дуго-дневној црногорско-аустријској борби на знаменитом Пољу Гласиначком.

Овим се извјештавају: родбина, кумови, пријатељи и познаници погинулога.

Ман. Морача, 2. новембра 1914. год.

Ожалошћени: супруга **Милица**; син **Лактић** судски писар; шћер **Видосава**. бр. 571. 1,1

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
 За Аустро-Угарску Босну и Српскојерменију на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.
 За све остале земље годишње 10 франка у злату, на по годину 5 франка у злату.
 Прешла је се вријеме само у годишњем и додогодишњим роковима и ваљаже у набијед.
 Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 ар.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service. On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA, Cetigne, Montenegro.

L'abonnement pour le pays 8; pour l'Autriche-Hongrie 12 Perpers; pour tous les autres pays 20 francs par an. La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans toutes les agences de publicité.

Преплата се шаље само Администрацији и наплаћује се за сваку ријеч или број до пет цифара и петит слова по 4 пара, гармонд слова 6 пара; циљеро слова 8 пара — за први пут, а за сваки даљи пут у пола од горење цијене. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим напријед наменене цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксима још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија.

Издаје суботом

Уредник и одговорни уредник: Вељко Илићевић

СЛУЖБЕНИ ДИО

ИСПРАВКА

У 63. броју „Гласа Црногорца“ у листи губитака из баталиона Пешивачког међу рањеним војницима налазе се: Ђорђе Николић Мијушковић, Благоје Драгов Мијушковић, Дрекале Раков Мијушковић, Јошо Ђуров Мијушковић, Гајо Мирков Контић, Мрђен Јоков Контић, — а треба да стоји *поинули*, што се овим исправља.

К броју Р. 9825. О. 2198. Из Канцеларије Краљ. Министарства Војног. 17. новембра 1914. Цетиње.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дvorsке и дипломатске вијести

— Његово Величанство Краљ отпутовао је у недјељу ради војних послова у Никшић.

— Његово Кр. Височанство Књаз Петар, Командант Ловћенског Одред, вратио се са Цетиња у Свој Одред.

Г. П. Пламенац, Министар Иностранних Дјела, и г. Генерал Божа Јанковић, шеф штаба Врховне Команде, отпутовали су јуче изјутра у Никшић. Г. Пламенац вратио се истога дана у пријестоницу.

— Г. Гаврило Церковић, Министар Просвјете и Црквених Послова, отпутовао је у Никшић.

Са наших бојишта

Цетиње, 22. новембра

21. новембра *прошао је на миру на црногорском ратишту.*

21. Новембра српске трупе *предузеле су офанзиву на зајадном фронту и најредовале за 10—15 километара, којом су приликом заробиле: 5 официра, 665 војника, 4 брдска топа, до 1000 граната и шраинела и много ђушака, муниције и логорске сиреме.*

Овдашњи Царско-Руски Војни Агент, г. генерал Н. Потапов, примио је ова службена саопштења:

Петроград, 20. нов. у 6:55 у вече. На појединим дјеловима фронта у рејону Ловича продужавају се бојеви. Знатне непријатељске снаге које поглавито сачињавају трупе превезене у току новембра са западног фронта Њемачке, прешле су 19. новембра у наступање у рејону Љутомерска и Шчерцова. На осталом фронту на лијевој обали Висле није било већих промјена.

С ону страну Карпата, наша је војска при заузећу Бартфелда заробила 8 официра и 1.200 војника са 6 митраљеза.

На кавкаском фронту није било 18. новембра крупнијих сукоба.

ТЕЛЕГРАМИ

Крагујевац, 21. нов. Полазећи на бојиште да обиђе трупе, Његово Величанство Краљ наредио је да се војницима саопшти овај поздрав: Њег. Величанство Краљ дијеви се надчовјечанским напорима и клањајући се силним жртвама наше војске, шаље свима официрима, подофицирима, капларима и редовима своју најсрдачнију захвалност, тврдо увјерен да ће они

сви са образованом свијету познатом живошћу и даље истрајати на бранику отаџбине, очувати част, славу, име, будућност Србије, приносећи и посљедње жртве на олтар зајетних идеала уједињеног Српства, остављајући потомству нечуване примјере пожртвовања, — са најмилијим ускликом: да живи наша војска! Његово Величанство Краљ поздравља своје соколове са вјером и надом у Бога у коначан успјех.

19. новембра није било ни на једном фронту сукоба са непријатељем.

Атина, 19. новем. Јављају из Левкаде, да је 16. новембра од земљотреса који је причинио огромне штете, планина Пекула срушена у Јонско Море на дужини од 3 километра, а тако исто прекришила је и равницу на површини од 40 хектара. Мала узвишења појавила су се на разним тачкама острва.

Петроград, 20. новембра. Цар је отпутовао са бојишта и пошао у неке вароши јужне Русије да посјети рањенике у тамошњим болницама. („Вјестник“).

Рим, 21. новембра. — На западу од Лођа почела је нова битка. Главна акција се врши код Ласка. Наставља се акција на лијевој обали Висле. Примјећује се јака концентрација њемачких одреда пренесених жељезницом на западу од Калиша. Руси су окупирали Счерков.

„Corriere della Sera“ прима из Петрограда, да се у Варшави саставио један пољски народни комитет у циљу да ради на уништењу Њемачке, састављајући Пољску у једну целину под скиптром Цара Руског.

Исти лист сазнаје из „Лондона“, да дредот „Аудацијус“ није потопљен, али да је наишао на мину на сјеверу од Ирланда и да је оштећен, те се налази на поправци. (Нар. извјештај).

Париз, 21. новембра. Изгледа да ће се краљ Ђорђе и Поенкаре састати у Фландрији сакраљом Албертом. (Нар. извјештај).

Преторија, 21. нов. Званично се јавља да је Девет заробљен.

Париз, 21. нов. Нијемци су вршили жестоко бомбардовање на западу од Диксмида. У Алгасу ми смо заузели три села на југо-истоку од Тона.

„Рајтер“ јавља, да се Њемачка извинила Португалији за упад у Анголу.

У Валпараизу избио је покрет анти-њемачки. Народ је напао на трговине, банке, консулат и трамваје њемачке. Трупе су успоставиле ред.

Срби су постигли сјајан успјех заузевши Лазаревац гдје су заробили више од 2000 аустројских војника. (Нар. извјештај).

Париз, 21. нов. У Белгији Нијемци су отпочели доста живу канонаду на Њупор и на положаје савезничке западно од Диксмида и јужно од Ипра. У Шампањи и од Соме до Ена мир је на цијелом фронту. У Аргоњи више непријатељских нападаја били су одбијени. Очеvidно је да старјешине њемачке варају своје војнике, јер њемачки

заробљеници потоњих дана тврдо су вјеровали да је Париз а тако и Верден већ одавно у њемачким рукама.

Хар, 21. нов. Страни авијатичари летјели су више Крупове топовске фабрике и бацили бомбе, које су напјели велике повреде још за сад непознате. Нијемци су предузели јаке одбранене мјере на белгијским обалама, гдје су намјестили топове. (Нар. извјештај).

Калкута, 21. нов. Њемачки напади да узбуне индијске муслимане, потпуно су пропали. (Вјестник).

Берлин, 21. новембра. Рајхстаг је изгласао, са свима гласовима осим гласа социјалисте Либкнехта, нови ратни кредит од 5 милијарди марака. (Вјестник).

Останд, 21. новембра. Британска флота бомбардује обалу. (Вјестник).

Петроград, 21. новембра. Предсједник Француске Републике, Г. Поенкаре, посјетио је енглеског краља у главном енглеском стану. Предсједник и Краљ присуствовали су свечаној ревији савезничких трупа које су их одушевљено поздравиле. Краљ је затим посјетио болнице. (Вјестник).

Одужење своје народу

Пишу нам са *Грахова:*

И по размјерама и по разноликости и по досадашњим резултатима, рат у којему смо ми сада учасници, далеко издвја од свију досадашњих ратовања. Много и много милих и немилх појава дешава се, које се ни из близа нијесу дале наслутити. Да ће се морати безусловно Срби и Хрвати борити против своје српске и словенске браће и против своје воље и, није се могло претпоставити да неће нигде наићи на отпор. Сад је пак јасно, да ти људи морају упућивати своје куршуме на оне, који су им милији од оних поред којих се раме уз раме боре.

Ако је ко и помислио штогод против црно-жуте Хабсбуршке Монархије, тај је скупо та своја маштања платио. Наиме, велики дио српских синова страдао је и страда у Аустро-Угарској Монархији. Па су и у томе поједини крајеви издвојили. С јачом отпорном снагом скопчана су и већа страдања.

Поред страдања по тамницама, сада се зна, да је Корјенићска жутиа до сада припела на аустројска вјешала у Требињу својих 16 врлијех синова, а 28. јула. Ево имена неких од њих: 28. јула објешени су: Тривко Шаковић, Обрен Грубач и Марко Деретић; 30. јула: поп Видак Парезанин и Гојо Гудељ; 6. августа: Никола Средановић и Јово Средановић; 8. септембра: Никола Кујачић, Јован Кујачић, Ђоко Бендераћ и Спасоје Средановић; 9. септембра: Симо Бендераћ, Дамјан Средановић, Шпиро Средановић и Крсто Средановић; 12. септембра: Ђоко Бабић и 16. Зубаца из Богојевић села, Коњског, и Царевог Поља.

За ове честите српске синове довољно је било дознати да не желе зла своје народу или бар да их оптужи и потоњи наш „брат“ Мухамеданац, па да злогласни генерал Браун изрече пресуду да им се гајтан намакне око врата. Па ти зликовци гонили су и даље. Браћи Николи и Лазару Средановићима наређују да се договоре, којега ће од њих двојице објесити. Догова-

рали су се баш српски: Никола моли да објесе њега, а Лазара да оставе; Лазар пак моли да објесе њега, а Николу да оставе, — објесили су Николу. Попа Парезанина питају, да бира или себе или свога сина на вјешала, — одабрао је себе. Грозних поступака од стране тирана, а узор примјера од стране мученика!

Вјешала су направљена пред дивном православном црквом у Требињу. Троја су једна до других. У 5 сати по подне цио српски живаљ из Требиња под морање долази на бесплатну „забаву“, коју му приређује „културна“ германска раса. Нико не смије говорити ништа. Свештеник у одеждама стоји поред вјешала, а до њега судачи и доктор. Кроз густе редове народа доводе мученике. По свршеном прочитању „пресуде“ и црквеном обреду, дижу их на вјешала тројицу, намичу им гајтан и обарају! Пет минута висе; доктор констатује смрт; гајтан кидају; возе и стрпавају у ископане јазмаке. Сад долазе на ред друга тројица. — Веле, добро су се наши дични саплеменици понјели на вјешалима. Поп Парезанин је пјевао Србадији и клицао: „Живјела Србија! Живјела Црна Гора! Живјело Српство!“ све док му је гајтан притегнут. Никола Средановић до издахнућа пјевао је из гласа. Сви су се мушки понјели. У потоње доба стало се је томе на пут. Чим би се и једна ријеч са вјешала чула у прилог Српства, добошар је лупљавом то заглушавао, да присутни не чују.

Ето на какав су начин завршили свој живот у овим судбоносним данима 32 дична сина корјенићска и зубачка. Неки дио њихове браће, на своју и нашу жалост, боре се и сада на бојиштима у Галицији, на Сави и Дрини против својих саплеменика, а један дио био је те среће, да се отргне од свога душманина, пребјегне својој браћи у Црну Гору, узме пушку и бори се против свога злотвора. Цијела је чета Корјенића и Зубача, који чувају у заједници с нашим војницима наш стари Клобук, да га не осврнати душманска нога. Добро га чувају, особито у борбама 27., 28., 29. и 30. октобра показали су се као достојна браћа оних, који су изданули на вјешалима.

Н. Б. Ков.

Званични огласи

Школске објаве

У разним ученичким питањима увукла се код нас неподесна пракса, да се ученици или њихови родитељи обраћају својим молбама непосредно Министарству Просвјете.

Како се Министарство не може да ослони на исказе садржане у молбама, то је оно приморано, да у сваком поједином случају, тражи обавјештење и мишљење надлежне школске управе, — усљед чега се догађа, да су тако упућене молбе подвргнуте дугој и спорној процедури него оне, које су директно на надлежне школске управе упућене.

У интересу што брже отаљавања посла, Министарство овим упућује родитеље и саме ученике, да своје молбе не шаљу никако непосредно Министарству него увјек преко надлежне школске управе, која ће сама испитати и ријешити молбу или ће је у сумљивом случају спровести Министарству са својим образложеним мишљењем.

Број 4700. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, 9. новембра 1914. год., Цетиње.

Предавања у Држ. Нижој Гимназији у Никшићу, почињу 8. децембра о. год.

Упис ученика вршиће се 1., 2., и 3. децембра о. год.

У први разред гимназије примају се они ученици те, којима није мање од 10 ни више од 14 година, који су свршили четири разреда основне школе с добрим успјехом, а који уз то положе пријамни испит из вјеронауке, српског језика и рачуна. Сваки од ових ученика треба да донесе крштеницу и свједочанство из основне школе.

Пријамни ће се испити примати одмах по упису, а накнадни и поновни 4. и 5. децембра о. год.

Ученици првог разреда илаћају 4 перпера на име уписнице, остали по 5 перпера, а сви осим сиромашних по 2 перпера на име ђачке библиотеке.

Бр. 184. Из канцеларије управе Држ. Ниже Гимназије у Никшићу, 13. новембра 1914. год. 2,4

Објава. Дана 14. децембра т. год. у канцеларији ове управе одржаће се јавна лицитација закупа издавања хране осуђеницима Централног Казненог Завода у Подгорици за 1915 годину.

Закупник је обавезан дати гаранцију у износу од 2000 (две хиљаде) перпера у готовом новцу, а у непокретностима 4000 (четири хиљаде) перпера.

Позивају се сви они, који би вољни били лицитирати, да се означеног дана пријаве у 8 сати прије подне.

Уговор и пропис хране може се добити на прочитање сваког дана за вријеме канцеларијских часова.

Да се дозволи лицитирати обавезан је сваки лицитант поднети овој Управи тражену гаранцију у готовом новцу или хартијама од вриједности, а за непокретности докуменат да је осигурана и слободна од друге залог.

Број 747. Из канцеларије Управе Централног Казненог Завода, 9. нов. 1914., Подгорица. 2,3

Обзнана. Дана 13. октобра 1914 г. нађен је један љеш код Старе Мостине на Рибничка Врела.

Судском истрагом није се могло пронаћи ко је био онај, чији је љеш ту нађен, а судско љекарским увиђајем утврђено је: да је љеш лежао у једној пећини, окренут леђима к уласку пећине, покривен једним старим бијељем; на истом су нађене црне чарапе у пола раздрте; обучен у једну стару женску котулу; сви мускули с главе отпали су, те се по лицу и коси није могло познати да ли је љеш мушки или женски, нити се, пак, ни приближно није могло утврдити, у које је доба старости био; по роби и полним удовима утврђено је, да је љеш женског пола; кад је приступљено ближем прегледу, љеш је сав распао, те се није могло констатовати, да ли је смрт наступила природно или насилно; према горњем налазу, од прилике прије један и по мјесец дана.

Пошто се не зна ко је био онај, чији је љеш ту нађен, то се на основу судског рјешања од данас, број доњи, а сходно пропису потоње алинеје § 59. закона о суд. пост. у крив. дјелима овим чини ова обзнана и позива се свак, ко би што о поменутом љешу знао, да о том обавијести овај Обласни Суд.

Број 752. V—1914—104.

Подгорица, 10. новембра 1914 г.

— Краљ Обласни Суд — за предсједника, — судија, П. А. Пејановић.

2,3

Службени огласи

Објава. Позива се овим власник изгубљених 20 (двадесет) перпера, које је као нађене предала овом суду Кр. Обл. Управа, да се до 15. децембра текуће године пријави овом суду са доказима о својини над новцем, послје чега ће му новац поменути уручен бити чл. 84. оп. им. зак.

Број 128. 49—1914.

Цетиње, 12. новембра 1914 год.

— Краљ. Обласни Суд — пред. Алекс. К. Матановић.

(бр. 574, 2,2)

Приватни огласи

ПОД КИРИЈУ, даје се удобан стан до основне школе, за вишу, или двије мање фамилије: три собе, кухиња, двористице. Питати **Стевана Радоњића**. (бр. 580, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Господин Деларош Верне, Министар Француски на Цетињу, приликом свога доласка и присуства свечаном отварању радио-телеграфске станице овђе, — дао је стотину перпера на име помоћи сиротињи, на чему племенитом дародавцу, у име подгоричке сиротиње, изјављујем овим путем најтоплију благодарност.

Подгорица, 26. октобра 1914 г.

Предсједник Општине, С. Марковић.

(бр. 576, 1,1)

Јавна благодарност

С осјећајем неизмјерног бола, доживотно ожалошћени и дубоко рањени смрћу нашег непрежаљеног и омиљеног унука, сина и брата

МИРЧЕТЕ ПЕШИЋА

— студента технике на Београдском Универзитету —

који у најљепшем цвијету младости — у 22 години погибе 9. септембра ове год. у крвавим борбама на Мачковом Вису — на Дрини, погибе за народно ослобођење и уједињење, спасавајући Српство од германског ига; погибе као добровољац за словенску еру у коју се улази најкрвавијем путем.

Сматрамо за свету дужност овим изјавити доживотну благодарност браћи: Бјелопавлићима обојег пола, Пјешивцима, Чевљанима, Добрљанима и Загређанима, који омиљеног нам покојника онако дивно ожалише. — Хвала Никшићанима обојег пола, који у великом броју похиташе, да нам изјаве тужно саучешће.

Вјечита хвала на личним, брзојавним и писменим саучешћима г. г.: сердару Јагошу Радовићу, великосудији Марку Радуловићу, држав. савјетнику Андрији Радовићу, Мињи Радовићу, госпођи Марици С. Радоњића. — Хвала народним посланицима: Милу Церовићу, д-р Шкерковићу, Митру Вукчевићу, Мату Павићевићу и Ивану Брајовићу. — Хвала професорима и настав. гимназија: Лазу Поповићу, Илији Шобајићу, Вуку Пулевићу, Радомиру Ивановићу и Раду Павићевићу. Хвала адвокату Марку Даковићу. Хвала команданту бригаде Милошу Радовићу; командирима: Максиму Павићевићу, Стеву Бошковићу и Богићу Радовићу. Хвала капетанима: Илији Павићевићу, Петку Пајовићу, Милошу Бошковићу, Бошку Лакићу и Тодору Пајовићу. Хвала поручицима: Јолу Бошковићу, Сави Ракочевићу, Душану Ђуровићу и Благоти Пајовићу; потпоручику Душану Бошковићу. Хвала: Мињи Радоњићу, Перу Новаковићу, Филипу Крушки, Милији Павићевићу, Михаилу Мартиновићу, Гаврилу Стојковићу, Саву Кусовцу, Лазару Миљановићу. Хвала официрима: Велиши Беговићу, Бећу Бошковићу, Илији Поповићу, Јовану Јовановићу и Митру Чејановићу; барјактарима: Мирку Беговићу и Спасоју Ђуровићу. Хвала свештеницима: проту Бошковићу, Срдану Поповићу, Јовану Велашевићу, Јовану Дамјановићу, Јоку Лековићу и Илији Мијушковићу; дирек. банке Митру Војводићу; банкар. чиновницима: Јошу Раичковићу, Николи Мијушковићу и Петку Радовићу. Хвала царинским чиновницима: Радулу Радовићу, Миљану Ђуковићу, Ђорђији Ивановићу, Стеву Ђурановићу, Милошу Шутиловићу и Јанку Пајовићу. Хвала поштан.-телеграфским чиновницима: управнику Божу Ђурашковићу, Станоју Милачићу, Ђуру Јововићу, Грујици Бошковићу, Божу Николићу, Миловану Бошковићу, Михаилу Бошковићу, Глигорији Јовановићу и Милошу Калуђеровићу. Хвала општин. чиновницима: Јакову Вуковићу и Марку Јанковићу. Хвала учитељима-цама: г-ђи Јелени Ђурашковића, Андрији Јовићевићу, Филипу Протићу, Бошку Велашевићу, Лазару Чобелићу, Атанасији Вељовићу, Душану Ивовићу, Радулу Ивановићу, Милићу Шћекићу, Петру Дубљевићу, Андрији Драговићу, Јагошу Ђуровићу, Спасоју Брајовићу, Ђуру Јовановићу, Миловану Шарановићу, Пуниши Савелићу, Косту Радовићу, Милутину Радоњићу и Радовану Секулићу. Хвала писарима: облас. управе Живку Јовићевићу, обл. суда Јокици Поповићу, кап. суда Луки Бобичићу и Божу Милатовићу. Фабриканту Филипу Пејовићу; студентима: Луки Поповићу, Новици Радовићу, Бошку Бојовићу, Радовану Пулевићу, Велиши Вујачићу, Саву Николићу, Ристу Настићу, Владу Дамјановићу, Душану Грунковићу, Лазару Ђуровићу; богослову Ђорђији Радоњићу; матуранту Марку Мијушковићу; гимназистима: Вуку Митровићу, Димитрији Дулетићу и Јовану Радоњићу. Хвала трговцима: Максиму Јовановићу, Филипу Златичанину, Јовану Стојићу, Ђорђији Шутиловићу, Јовану Павлићевићу и Бећу Ђурђевићу. Хвала: Милату Јовићевићу, Радосаву Мијушковићу, Радоњи Бошковићу, Шпиру Бацковићу, Милосаву Бацковићу, Мију Ђуровићу, Мурату Јовановићу, Марку Бошковићу, Јовану Пајовићу, Дулу Пајовићу. — Доживотна хвала комитама и војницима из логора, који се и онамо сјетише, да нам изјаве своја искрена саучешћа: Милану Јовановићу, Мијалу Ђуровићу, Ристу Вујовићу, Николи Велашевићу, Милутину Павличићу, Блажији Радуловићу, Ђоку Јовановићу, Филипу Павићевићу, Раду Пајовићу, Јовици Жарићу, Ђоку Павићевићу; Велиши, Божу, Николи, Јагошу, Милану, Петку, Тому, Радивоју, Спасоју, Мирку и Милу Радоњићима; Станку Грунковићу, Крцу Лукићу; Бошку, Глигу, Живку, Ђуру, Марку и Ристу Вековићима; Шћепану и Мирку Туровићима; Мију, Радовану и Душану Пешићима.

Хвала матуранту Мијушковићу, који мјесто надгробног слова приликом покајања одржа онако дирљив говор. Хвала Милану Жарићу и осталим учитељима, који не пожалише труда код куће доћи, да подијеле с нама тугу и да нас неутјешне тјеше.

Хвала уредницима српских листова, који нотираше погибију нашег незаборављеног Мирчете. Доживотна хвала г. Радоју Чобелићу, среском начелнику из Ваљева, који онако топлим родитељским тоном достави нам тужну вијест, да нашег драгог Мирка нема више међу живијема и да за њим вјечно тугујемо.

Најтоплија и вјечита благодарност покојниковим друговима: Шаљићу и Пејовићу, који га са својим официрима и друговима између непријатеља унесоше, братски ожалише и са достојним му почастима сахранише.

Особита хвала браћи Фручанима, који онако својски ожалише омиљеног им Мирчету.

Још једном хвала свима, који нам ма којим путем изјавише своје саучешће.

Фрутак, 17. новембра 1914.

Ожалошћени:

дјед поп Филип; отац Јован Пешић с породицом.

(бр. 581, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Поражени до дна душе и за навијек ожалошћени смрћу нашег нигда непрежаљеног сина, брата и ђевера

† САВА М. БЕШИЋА

ученика III разр. Богосл.-Учитељске школе

који у најљепшем цвијету своје младости у 18. години, 23. септ. т. г. при јуришу на Калиновик задоби смртне ране од непријатеља, — те у Пљеваљској болници након тешких болова испусти своју племениту душу 21. октобра, а 22. истог би сахрањен у гробљу код манастира св. Троице у Пљевљима. Не можемо пропустити, а да овом приликом не изјавимо вјечиту захвалност на учињена добротина. Особита хвала Срп. Кап. В. Милосављевићу што се је постарао те се покојник довео у његова кола са Калиновика у Фочу.

Доживотна хвала грчким докторима, госпођама и госпођицама као и свима познаницима у Фочи, који су се приликом његовог тамошњег боловања неуморно старали, да му млађани живот од смрти спасу. Понаособ хвала д-р Пајеру, медицинару Бојићу у Пљевљима, који и у посљедњим моментима и у највећим мукама покојника, сав труд полагао, да га од смрти избаве.

Вјечито смо захвални управитељу Области у Пљевљима г. Рамадановићу, предсјед. Обл. Суда г. Контићу, као и свима чиновницима и грађанима обојег пола вароши Пљеваља, који у великом броју похиташе и милог нам покојника до вјечне куће испратише.

Особита хвала г. проти Вукојичићу на извршеном опијелу, као и рањеницима из Пљеваљске болнице, који у великом броју, и поред тешких на њима рана, на штуљама похиташе и покојника до вјечне куће испратише.

Вјечито остајемо благодарни ученицима III разр. Богословско-Учитељске школе на онако дирљиво изјављеном саучешћу, као и редовима митраљешког одјељења у Будви, нашој браћи, сродницима, пријатељима и друговима покојниковим из разних крајева, који нам ма којим било начином указаше саучешћа у големој жалости и тиме нам у неколико тугу ублажише.

Пипери, 17. новембра 1914.

За навијек ожалошћени: отац Мато са породицом **Бешића**. (бр. 579, 1,1)

ИЗЈАВА ЗАХВАЛНОСТИ

Наша мила и никад непрежаљена ћерка, односно сестра

† МАРИЈА

изненадним несрећним случајем испустила је своју племениту душу 23. прошлог мјесеца у 8½ сати пр. подне, у цвијету своје младости, у 19 години, остављајући нас да вјечито за њом тугујемо.

Објављујући ову по нас тужну вијест, не можемо пропустити, а да из дубине душе не изјавимо нашу најтоплију благодарност на изјављеном нам саучешћу. Његовом Величанству Краљу Господару, Њеном Величанству Краљици и Њеном Височанству Књагињици Ксенији, које су на глас о несрећном случају, неколико пута — ноћу — тражиле телефонска обавијештења о стању покојнице, Његовом Височанству Књазу Мирку, Његовом Високопреосвештенству Господину Митрополиту, командиру г. Ристу Љумовићу ађутанту Његовог Величанства Краља са г. г. официрима — лекарима из Француског деташимана и г. д-р Матановићу, који су у истом часу, у ком се несрећни случај догодио, притрчали да покојницу спасе од неминуоне смрти, обласном управитељу г. Ђурашковићу; свештеницима г. г.: проту Матановићу, ђакону Калуђеровићу и пароху Мартиновићу; оmlandини Пјевачког Друштва Цетињског, управи Радничке Школе, г. Јелисеју Госпићу и осталима, који на одар наше драге покојнице положише дивне вијешце од свјежег цвијећа, поштованом грађанству престонице без разлике пола, које је у великом броју увеличало спровод до вјечне куће наше драге покојнице, те тиме нам ублажило неописану тугу; браћи Љуботињанима, као и свима онима, који нам на ма који начин изјавише своје саучешће у овој нашој великој жалости.

Цетиње, 7. новембра 1914.

Ожалошћени: отац Милан; мајка Еирина; браћа: Вукашин и Никола — Бановићи, са осталом родбином. (бр. 570, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Под притиском неодољиве туге, која је нас снашла смрћу нашег незаборављеног сина, односно брата, мужа, оца

† Илије Радојева Вуковића

који се 22. септембра ов. год. тешко ранио у боју код Калиновика, а 27. октобра подлегао ранама у Пљевљима, гдје је и сахрањен. — Сматрамо за дужност и овим путем изјавити благодарност: Њ. В. Краљу Господару, Њ. В. Краљици, Њ. Кр. В. Књазу Мирку, Њ. Кр. В. Књагињици Ксенији и Њ. Кр. В. Књагињици Вјери на указаној пажњи и помоћи.

Срдачна хвала лекарима: г. Перазићу и г. Пајеру на уложеном труду.

Незаборављена хвала: кап. Филипу Радуловићу, писару Николи Пејовићу; свештеницима: Крсту Радуловићу и Петру Вуковићу; учитељима: Филипу и Јовану Велимировићима и осталим браственицима: Радуловићима, Пејовићима, Радоњићима и нашој браћи Бандићима на изјављеном саучешћу у нашој великој жалости са чиме су у неколико нашу тугу ублажили.

Искрена хвала slugама Св. Двора на изјављеном саучешћу.

Много смо захвални нашим комшијама, кумовима, пријатељима и познаницима са Цетиња, који нам саучешће изјавише, као и свима онима, који нам писмено и телеграфски упутеше изјаве саучешћа.

Комани, 2. новембра 1914 год.

Ожалошћени: отац Радоје; мајка Букна; браћа: Јанко и Петко; супруга Јоке; сестре: Видна, Госпава и Стане; синови: Никола, Васо и Јован; кћер Велика и снаха Стана. (бр. 572, 1,1)